

wyprawa 16

Czerwińsk, Wyszogród i zaginione skarby

Czerwińsk i Wyszogród – tak wiele je łączy! Położenie na skarpie wiślanej z widokiem na prawą stronę Wisły, niemal tysiąc lat historii i droga licząca niespełna 10 km. Dzieli też niemało: w Czerwińsku zachowała się piękna romańska katedra, a po zamku książęcym w Wyszogrodzie pozostało jedynie opuszczone wzgórze. Ale zdobycie go to nawet dziś niezłe wyzwanie!

> ŚREDNIOWIECZNE SKARBY CZERWIŃSKA

Czerwińsk to niewielkie, ale niezwykle miasto, z unikalnymi na skalę kraju romańskimi zabytkami, średniowiecznym układem urbanistycznym, muzeum misyjnym z pamiątkami z różnych stron świata mieszczącym się w klasztorze salezjanów obok bazyliki (niestety tę atrakcję trzeba odłożyć na bardziej sprzyjający czas) oraz widokiem na lewą stronę Wisły ze skarpy, na której położona jest jedna z najpiękniejszych w Polsce romańskich katedr.

Czerwińsk słynie również jako miejsce przeprawy wojsk polskich w 1410 roku. Właśnie tutaj złożony został z elementów wybudowanych w Puszczy Kozienickiej i spławionych Wisłą słynny most łyżwowy, po którym wojska króla Władysława Jagiełły przekroczyły rzekę i zaskoczyły armię krzyżacką po połączeniu się z armią litewską pod wodzą wielkiego księcia Witolda. Nazwę Czerwińsk znają również świetnie miłośnicy opowieści o zaginionych skarbach templariuszy. Niektórzy twierdzą, że właśnie tutaj dotarł jeden z okrętów z drogocенnościami, który wypłynął z portu la Rochelle tuż przed pojmaniem i egzekucją Wielkiego Mistrza.

Największym skarbem Czerwińska jest dziś bez wątpienia dwuwieżowa bazylika romańska z otaczającym ją zespołem klasztornym. Budowa świątyni rozpoczęła się w trzeciej dekadzie XII w. Z połowy tego stulecia pochodzi ogromny portal romański wykonany prawdopodobnie we Włoszech w warsztacie Wiligelma z Modeny. Według legendy o dwie gładkie kolumny portalu ostrzyli miecze polscy rycerze zmierzający pod wodzą króla Jagiełły na pola Grunwaldu. Podczas zwiedzania bazyliki nie wolno pominąć romańskich fresków. To prawdopodobnie największy zespół XIII-wiecznych malowideł ściennych w Polsce.

Po wyjściu ze świątyni warto przejść się uliczkami dawnego miasta. Jego układ urbanistyczny z zabytkowymi budynkami mieszkalnymi jest kolejnym skarbem Czerwińska.

• Zdobądź górę na Mazowszu!

W herbie Wyszogrodu można znaleźć dwie wieże zamkowe, w nazwie – informację o grodzisku umieszczonym na jakimś wywyższeniu. A gdzie jest zamek? Niestety, pozostała z niego jedynie nazwa miejsca, w którym stał – Góra Zamkowa. Zamku już na niej nie znajdziemy, ale warto wejść po drewnianych schodkach – dla satysfakcji zdobycia szczytu, pięknych widoków oraz ciekawej historii, o której można tu chwilę podumać.

Zamek został wybudowany w tym miejscu na rozkaz księcia Konrada I Mazowieckiego. Miał chronić Mazowsze przed najazdami Litwinów i Rusinów. Decyzja o budowie zapadła w 1231 r. Początkowo był to prawdopodobnie zamek drewniany. Rozbudowę oraz rozkwit zarówno zamek jak i miasto zawdzięczał księciu Siemowitowi III i jego synowi Januszowi I. Stąd też obecność Wyszogrodu na Szlaku Książąt Mazowieckich, warto pamiętać, gdyby ktoś planował kiedyś przemierzyć wszystkie jego odnogi.

Mazowsze.
serce Polski

MROCT
MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

MoDa na
Mazowsze

wyprawa 16

Czerwińsk, Wyszogród i zaginione skarby

Był więc zamek, ale gdzie się podział? Został zrujnowany wraz z całym miastem podczas szwedzkiego potopu, podobnie jak wiele innych miejscowości na Mazowszu. A gdy w XVIII wieku Wyszogród stał się częścią zaboru pruskiego, władze zdecydowały o rozebraniu ruin na Górze Zamkowej do końca i wykorzystaniu darmowej cegły na postawienie nowych budynków. Jeszcze w XIX wieku na wzgórzu były widoczne resztki ośmiobocznej wieży, ale do dziś nawet po nich zostało tylko wspomnienie. Podobnie jak po słynnym drewnianym moście, najdłuższym tego typu w Europie. Miał 1300 metrów i aż 60 przęseł! Dziś przez Wisłę wiedzie nowy most z fantastycznym widokiem na królową polskich rzek. To kolejne miejsce, które warto odwiedzić i zabrać w pamięci własnej i cyfrowej urokliwe pejzaże.

> COŚ NA ZĄB

Wycieczkę można zakończyć na Rynku w Wyszogrodzie, gdzie można zamówić obiad na wynos w Pizzerii Centrum Wyszogród (ul. Rębowska 23, czynne codziennie od 14.00 do 22.00).

> JAK DOJECHAĆ Z WARSZAWY DO CZERWIŃSKA

- samochodem (65 km), autobusem (m.in. Tumbus/Ekobus)

> JAK DOJECHAĆ Z CZERWIŃSKA DO WYSZOGRODU

- samochodem (9 km), autobusem (m.in. Tumbus/Ekobus)